

Изх. № 05-20-7/25.8.2023 г.

ДО

Г-Н РУМЕН РАДЕВ

МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА

zidze@me.government.bg

ОТНОСНО: Обществено обсъждане на Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, публикуван¹ на 27.07.2023 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАДЕВ,

Във връзка с публикувания за обществено обсъждане на 27.07.2023 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ), *Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес* изразява следното становище:

На първо място, **приветстваме дефинирането за първи път в националното законодателство** на понятията и субектите „гражданска енергийна общност“, „активни клиенти“ и „агрегатори“, съответно – припознаването им като страни по сделките с електрическа енергия.

В представените към ЗИД на ЗЕ мотиви липсва обосновка и мотивация за предложението за **отпадане на предоставянето на единствена лицензия за организиране на борсов пазар на електрическа енергия** (§15, чл. 43, ал. 1, т. 2). Доколкото подобна стъпка теоретично би насърчила конкуренцията и, съответно – подобрила условията за потребителите, тя би могла да се приеме като подходяща. От тази гледна точка, е необходимо да се направи анализ и обоснована преценка на **разходите и ползите** от подобен акт.

Подкрепяме нарастващото използване на нискоемисионни енергоизточници, но обръщаме внимание, че отсъства информация и обосновка за постулирането на **задължително закупуване на 60% от количествата електрическа енергия от нискоемисионни източници** при формиране на доставките НН (§23, чл. 97, ал. 4).

В исторически план БСК последователно е настоявала за премахване на кръстосаното субсидиране на битовите потребители за сметка на бизнеса. Едновременно с това, сме предлагали да се приложи и изпълни предварително одобрен план за действие за премахване на кръстосаното субсидиране и пълно либерализиране на електроенергийния пазар. По включените в ЗИД на ЗЕ параметри на либерализация на електроенергийния пазар възникват редица въпроси, които нямат решение или обосновка в предложения законопроект:

- Считаме за объркващо и затрудняващо ефективното прилагане на предложението за влизане в сила от 01.01.2024 г. на промяната по отпадането на НЕК като обществен доставчик за битовите потребители и премахване квотите на производители за регулирания пазар. Предложеният срок е в средата на регулаторния период по отношение на битовите потребители, който приключва на 30 юни. Това е съществено особено в случай, че не е въведен в действие механизъм за предоставяне на адекватна финансова подкрепа за лица/домакинства, които са „уязвими“ или в състояние на „енергийна бедност“, според представените в проекта на закон параметри, и при положение, че не са приети нови нормативни документи и съответните промени в подзаконовата нормативна уредба.

Мотиви: Регулират се съществени елементи от енергийните доставки, при което не е достатъчно времето за трансформация на процесите и обществените отношения, както и за информизиране на потребителите. Би трябвало да се удължат или да се заменят сроковете.

¹ Министерство на енергетиката - <https://www.me.government.bg/news/ministerstvoto-na-energetikata-predlaga-za-obshtestveno-obsajdane-promeni-v-zakona-za-energetikata-3222.html>

Портал за обществени консултации, МС - <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=7739>

Например, през 2021 г. за небитовите потребители бе предоставен деветмесечен междинен период.

- Представеният като основание за регулиране на електроенергийни цени под себестойност регламент (ЕС) 2022/1854 е в сила до 31.12.2023 г. Какво ще бъде основанието за тази практика след посочената дата? (§8, чл. 31, т. 14);
- Концепцията за енергийна бедност все още не е дефинирана в единен акт на Европейския съюз. Вместо това, тя се определя от отделните държави-членки в съответствие със собствените им национални политики и приоритети. Предложената в законопроекта дефиниция, съдържаща ограничен брой критерии за определяне на „домакинство в положение енергийна бедност“, както и споменаването на уязвими клиенти, без да са посочени параметрите за идентифицирането и разграничаването им, не са достатъчно конкретни и ще забавят прилагането на Закона и защитата на съответните лица.
- Актуализирането на понятието „уязвим клиент“ чрез определянето му като „критична зависимост от електрическо оборудване“ оставя неуточнени редица практически въпроси, вкл. как се доказва, кой е органът, който следи доказването, и др. Необходимо е да се използва точна и ясна формулировка, която да не дава възможности за оспорвания, поради различни интерпретации;
- Прехвърлени са към подзаконов нормативен акт елементи, дефиниции и параметри, които е необходимо да бъдат представени в закона, и последващо да бъдат пояснени чрез Наредба, т.е. в нея да се потвърди технологията на прилагане на съответните нормативни текстове в ЗЕ. В случая „определянето на статут на домакинство в положение на енергийна бедност и/или на уязвим клиент за снабдяване с електрическа енергия... става по критерии, условия и ред, определени в наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на енергетиката, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на труда и социалната политика“.
- За целите на конкретното правоприлагане изрично регламентиран следва да бъде обменът на информация между различните компетентни органи и информационни системи.
- Направеното предложение за привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с промените в ЗЕ в шестмесечен срок след влизане в сила на Закона е времево непремерен по отношение на крайните потребители.

Не на последно място, препоръчително е разглеждането, обсъждането и приемането на промени в законодателство от определена област, когато са свързани, да се осъществява интегрирано и синхронизирано – едновременно. От тази гледна точка, визираме промените, които се правят в Закона за енергетиката, Закона за възобновяемите енергийни източници и Закона за енергийната ефективност.

С УВАЖЕНИЕ,

ДОБРИ МИТРЕВ

Председател на УС на БСК

